

DEİK EU Talks: Türkiye-AB İlişkilerinde 2021 Beklentileri
6 Ocak 2021, 14.00

**Dışişleri Bakan Yardımcımız ve AB Başkanı Sn. Faruk Kaymakçı,
AB Nezdinde TC Daimi Temsilcisi, Büyükelçi Sn. Mehmet Kemal
Bozay,**

**AB Ekonomi Komiseri Paolo Gentiloni'nin Özel Danışmanı,
Büyükelçi Sn. Stefano Manservisi,**

**Global İlişkiler Forumu İcra Kurulu Başkanı, Emekli Büyükelçi
Sn. Selim Yenel,**

**DEİK Yönetim Kurulu Üyemiz, İtalya İş Konseyi Başkanımız ve
Avrupa İş Konseyleri Koordinatör Başkanımız Sn. Zeynep Bodur
Okyay,**

Değerli Katılımcılar,

Teşekkür ederim Zeynep Hanım.

Yaşadığımız salgın döneminde daha anlamlı hale geldiği gibi herkese sağlıklı günler diliyor, sizleri şahsım ve DEİK adına saygıyla selamlıyorum.

Yılın ilk etkinliklerinden birini birlikte yapmanın mutluluğuyla, yeni yılın tüm insanlığa sağlık, huzur ve bereket getirmesini diliyorum.

“Yeni umutlar, yeni başlangıçları doğurur. Yeni başlangıçlarsa yeni umutları yeşertir.” derler. Bu yılın aynı zamanda, AB-Türkiye ilişkilerinin daha çok güçlenmesi için de yeni bir başlangıç olacağına inanıyorum.

Geçen yılın son güzel kapanışını, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında imzalanan ve Tarım ürünlerini dâhil edip, Yatırım ve Hizmetler alanını dâhil etmeyi prensip olarak mutabakat zaptına alan STA anlaşmasının imzalanması ile yaşadık. Başta Ticaret Bakanlığımız olmak üzere, Dışişleri Bakanlığımız ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Geçtiğimiz yıl tüm dünya için zorlu bir dönem oldu. İnsanoğlunun karşılaştığı zorluk karşısında çözüm geliştirerek adapte olma yeteneği ile, bizler de sürece hızla adapte olduk, hayatlarımızı bu çerçevede sürdürdük.

Hep ifade ediyorum, Covid-19 ile birlikte, yeni kavramlar hayatımıza girdi.

Dijital teknolojiler ve yapay zeka hayatımızda, düşündüğümüzden daha fazla ve daha hızlı şekilde yer aldı.

Globalleşme yanında glokalleşmeyi de konuşmaya başladık.

Rekabetçilikte, ölçek ekonomisinin tek kaynağa bağlı olmanın risklerini de getirdiğini ve kaynak çeşitliğinin önemini daha net anladık.

Lojistikte, uzaklık ve yakınlık kavramlarının yanında “ulaşılabilirlik” kavramı ortaya çıktı. Tedarik Zinciri kavramı daha önemli hale geldi.

Ve son kavram da “güven” kelimesi. Ülke, firma ya da sektör ayırımı yapmadan, tedarik zincirini kopartmadan ayakta kalanlar ve muhataplarına güven duygusunu daha iyi verebilenler sürecin kazananları oluyor ve olacak.

Bu girişten sonra, AB-Türkiye ilişkilerinde de sürecin kazananları olma beklentimizle, bazı tespit ve önerilerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

- Avrupa Birliği, Brexit'e rağmen, Türkiye'nin halen birinci ticaret partneri, en önemli dış yatırım ve finans kaynağı ve gümrük birliği ortağı. Fakat iş dünyası olarak bizim ilgi alanımız olan ekonomik konular yanında, iş dünyası olarak direk içinde olmayıp maalesef olumsuz sonuçlarından etkilendiğimiz siyasi ilişkilerimiz de ne yazık ki arzu edilen yerin uzağında. AB üyeliğine aday Türkiye ile müzakereler bugün ne yazık ki durma noktasına geldi. AB zirvelerinde Türkiye'ye yönelik yaptırım söyleminin geçmesi bile üzüntü verici.

Türk iş dünyası olarak AB - Türkiye ilişkilerinin olumlu anlamda gelişimi, ekonomik, ticari ve siyasi açıdan ileri taşınması temel beklentimiz. Bu yüzden Türkiye'de reform paketi çalışmalarını ve AB tarafından dile getirilen pozitif ajanda önerisini önemsiyor ve destekliyoruz. Karşılıklı iyi niyetli bir çabayla söz konusu pozitif ajandanın hayat bulabileceğine inanıyoruz.

- Buradan devamla, 2021 ile birlikte, Türkiye ile AB Gümrük Birliği güncelleme görüşmelerine artık başlamanın ve sadece başlamanın değil, sonlandırmanın bir yolunu bulmalı. Mevcut durum iki tarafın ticaret ve yatırım ilişkilerini ne yazık ki frenlemeye devam ediyor. Öyle ki AB-BK Brexit Anlaşmasıyla Gümrük Birliğimizin yeni nesil STA'ların gerisinde kaldığına bir kez daha şahit olduk. Türkiye'nin, olası Gümrük Birliği revizyon müzakerelerinden Brexit Anlaşmasından çıkarabileceği derslerin ve elde edebileceği kazanımların olduğunu rahatlıkla ifade edebiliriz. Umarım bu anlaşma, hep konuştuğumuz ama bir türlü gerçekleşmeyen, vize serbestisi ve geçiş kotaları, farklı sektörlerin dahil edilmesi vb konularını içeren AB ile Gümrük Birliği'nin modernizasyonu sürecine bir örnek olur.

- Öte yandan mevcut AB yönetiminin dijitalleşme ile birlikte önceliklerinden birisi olan Avrupa Yeşil Mutabakatı, DEİK olarak da yakından takip ettiğimiz, ikili ticaretimizi ve ekonomilerimizi etkileyecek önemli bir dönüşüm süreci olarak karşımızda duruyor. DEİK olarak bu konu hakkında bir çalışma yürütüyoruz. Mart ayında çalışmamızı kamuoyu ile paylaşmayı hedefliyor ve üyelerimiz ile paydaşlarımızın bu yeni sürece adaptasyonda öncü rol oynamayı planlıyoruz.
- Ayrıca, AB ile gerçekleştirdiğimiz ticarete lojistik konusunda yaşanan aksaklıkların daha fazla masaya yatırılması gerekiyor. Örneğin pandemi ile beraber Türkiye-Avrupa ortak tedarik zincirlerindeki aksamaların maliyeti daha da arttı. Ülkesine yönelik taşımaları, Türk taşımacılar için tamamen kotadan muaf tutan İngiltere'ye ulaşımda transit geçilen AB ülkelerinin uyguladıkları transit kısıtlamalarının kaldırılması, bundan böyle İngiltere-Türkiye tedarik zincirlerinin ortak sorunu olarak değerlendirilmeli ve Brexit sürecinde acil çözüme ulaştırılmalı. Sürücülerin İngiltere vizesine ek olarak, güzergah üzerindeki ülkelere ayrıca Schengen vizesi temin etme zorunluluğunun kaldırılması da önem taşıyor. Bu konuda da müzakerelere devam etmeliyiz.
- Tüm bunların yanı sıra, iş insanlarımız için serbest dolaşım hakkı, Erasmus, COSME (Kosme), ARGE ve inovasyon, iklim değişikliği ile ortak mücadele, yeni tedarik zincirleri, yenilenebilir enerji alanında ve 3. ülkelerde ortak yatırımlar, kadın girişimciliği, ARGE, ulaşılabilirlik (connectivity), dijitalleşme, yapay zeka ve uzay çalışmalarında ortak çalışmalar, 2021 yılı ve sonrasında üzerinde durmamız gereken, AB - Türkiye ilişkileri açısından pozitif ve önemli konular.

DEİK olarak, yeni bir yılın verdiği yeni umutlarla AB ile ekonomik ilişkilerimizi geliştirmek üzere ticari diplomasi faaliyetlerimizi, sizlerin desteğiyle daha da artıracğımıza inanıyorum.

Sözü panelistlerimize bırakıyor, saygılar sunuyorum.

Nail OLPAK
DEİK Başkanı